

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndob/104/2023
Identifikačné číslo spisu:	6123210713
Dátum vydania rozhodnutia:	30.04.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6123210713.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Eriky Čanádyovej v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti Alektum Capital II AG, Švajčiarsko, 6300 Zug, Alpenstrasse 9, identifikačné číslo: CHE-496.825.067, zastúpenej spoločnosťou Momentum legal s.r.o. (predtým AGM partners s.r.o.), Bratislava, Bazová 6A, IČO: 47 258 586, proti žalovanému A. narodenému XX. októbra XXXX, obec A., o zaplatenie sumy 208,91 eur s príslušenstvom, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením veci, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m súdom na konanie v občianskoprávnom spore vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 76Cb/6/2023 j e Okresný súd Pezinok.

Odôvodnenie

1. Návrh na vydanie platobného rozkazu bol žalobkyňou podaný na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 5. januára 2023. Následne dňa 14. júna 2023 Okresný súd Banská Bystrica postúpil spor na prejednanie a rozhodnutie Mestskému súdu Bratislava III z dôvodu, že platobný rozkaz nebolo možné doručiť žalovanému do vlastných rúk a zo strany žalobkyne bol podaný návrh na pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa § 10 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“).

2. Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu nesúhlasil a postupom podľa § 43 ods. 2 CSP predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o nesúhlase s postúpením veci z dôvodu, že nejde o obchodnoprávnu, ale občianskoprávnu vec, preto vecne príslušným súdom podľa § 12 ods. 2 CSP v spojení s § 18n ods. 2 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. <. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sídlach a obvodoch súdov“) je Mestský súd Bratislava IV. Mestský súd Bratislava III ozrejmil, že návrhom na vydanie platobného rozkazu, doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica 5. januára 2023, ktorý bol postúpený Mestskému súdu Bratislava III ako súdu príslušnému na prejednanie veci dňa 5. júna 2023, sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 208,91 eur s príslušenstvom a náhrady trov konania, titulom nezaplatenia úhrady za poskytnuté verejné

telekomunikačné služby. Verejné telekomunikačné služby poskytla obchodná spoločnosť O2 Slovakia, s.r.o. žalovanému na základe uzatvorenej zmluvy o poskytovaní verejných služieb. Mestský súd Bratislava III ďalej vyslovil, že v prejednávanej veci sa jedná o spor občianskoprávnej povahy, keďže uvedená zmluva bola uzatvorená medzi obchodnou spoločnosťou O2 Slovakia, s.r.o. ako dodávateľom podľa § 52 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Občiansky zákonník“) a žalovaným ako fyzickou osobou, ktorá pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka).

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Mestskému súdu Bratislava III a Okresnému súdu Banská Bystrica podľa ust. § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), preskúmal vec a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením veci Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný.

4. Podľa ust. § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

5. Podľa § 40 CSP v znení účinnom do 31. mája 2023, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania.

6. Podľa § 40 CSP v znení účinnom od 1. júla 2023, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

7. Podľa § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

8. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

9. Podľa § 12 ods. 1 CSP, na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

11. Podľa § 14 CSP, všeobecným súdom fyzickej osoby je súd, v ktorého obvode má fyzická osoba adresu trvalého pobytu.

12. Podľa § 5 zákona č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky (ďalej aj „zákon o hlásení pobytu občanov SR“), občan, ktorému bol trvalý pobyt zrušený podľa § 7 ods. 1 písm. d) až g) <. a ktorý sa nemôže prihlásiť na trvalý pobyt podľa § 3 alebo 4 <., sa môže prihlásiť na trvalý pobyt v ohlasovni v mieste, kde sa zdržiava. V takom prípade občan predkladá iba doklad podľa § 3 ods. 8 písm. a) <., ak ho nemá, doklad podľa § 3 ods. 8 písm. b) <. a ako miesto trvalého pobytu sa uvedie iba obec pobytu. Adresa sídla obecného úradu tejto obce je adresou takého občana na účely doručovania písomností od orgánov verejnej správy a iných štátnych orgánov a na účely zápisu do zoznamu voličov. Obec je povinná spôsobom v mieste obvyklým, najmä oznámením na úradnej tabuli, upozorniť prihláseného občana, že mu bola alebo že mu má byť doručená písomnosť.

13. Podľa § 471c CSP, konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončia na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023; to neplatí, ak podľa osobitného predpisu výkon súdnictva prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd.

14. Podľa § 2 ods. 21 zákona o sídlach a obvodoch súdov, sídlom Okresného súdu Pezinok je mesto Pezinok; jeho územný obvod tvorí územný obvod okresov Pezinok a Senec.

15. Podľa § 10 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, platobný rozkaz sa zrušuje, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a žalobcu o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2 <., súd žalobcu upovedomí o pokračovaní v konaní.

16. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom spore návrh na vydanie platobného rozkazu bol doručený upomínaciu súdu pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov v znení zákona č. 398/2022 Z. z. (ďalej aj „novela“), ktorým boli s účinnosťou od 1. júna 2023 menené aj ustanovenia upravujúce vecnú, funkčnú, kauzálnu príslušnosť súdov, súčasne bola novoupravená kauzálna príslušnosť súdov v obchodnoprávných sporoch. Z hľadiska uplatneného peňažného nároku konanie začaté na upomínacom súde, ktoré v dôsledku podania návrhu žalobkyne na pokračovanie v konaní pokračuje na súde príslušnom podľa Civilného sporového poriadku, tvorí jeden celok, pričom pre skúmanie procesných podmienok konania sú rozhodné okolnosti v čase začatia konania (§ 36 ods. 2 CSP). Mestský súd Bratislava III, ktorému bola vec postúpená upomínacím súdom na pokračovanie v konaní vo veci nerozhodol a v súvislosti s novelou CSP účinnou od 1. júna 2023, skúmajúc príslušnosť súdu v zmysle § 40 CSP, vyslovil nesúhlas s postúpením veci s odôvodnením, že nie je kauzálny príslušný súdom na rozhodnutie daného sporu, keďže sa nejedná o spor obchodnoprávnej povahy, ale o spor občianskoprávny, na ktorý sa úprava kauzálnej príslušnosti súdu nevzťahuje. Úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bolo posúdiť dôvodnosť nesúhlasu Mestského súdu Bratislava III s postúpením veci Okresným súdom Banská Bystrica na prejednanie a rozhodnutie predmetného sporu.

17. Pre rozhodnutie tohto sporu o príslušnosť bolo zásadné vyriešiť otázku povahy predmetného sporu. Vo vzťahu k nastolenej otázke v prvom rade upriamuje pozornosť na skutočnosť, že žalujúcim subjektom v danej veci je právnická osoba, pričom návrh na vydanie platobného rozkazu smeroval voči fyzickej osobe nepodnikateľovi a právnym dôvodom uplatneného nároku boli nezaplatené faktúry za predané telekomunikačné zariadenie a verejné elektronické komunikačné služby, ktoré boli žalovanému poskytnuté obchodnou spoločnosťou O2 Slovakia, s.r.o. prostredníctvom jej verejnej telefónnej siete. Najvyšší súd už vo svojom rozhodnutí z 11. decembra 2019, sp. zn. 6Ndc/15/2019, vyslovil, že pre stanovenie súdnej príslušnosti je vždy významný obsah žaloby, ktorý formuluje žalobca, teda i to, akej súdnej ochrany sa dovoľáva. V okolnostiach toho ktorého prípadu teda nepôjde o prejednanie meritórneho rozhodnutia vo veci samej, ale o kritéria určujúce príslušnosť súdu ako jednej z podmienok konania. Z obsahu predloženého návrhu na vydanie platobného rozkazu je zrejmé, že žalobkyňa si voči žalovanému uplatňuje nárok na zaplatenie sumy 208,91 eur s príslušenstvom, titulom neuhradených faktúr za verejné elektronické telekomunikačné služby a predaj telekomunikačného zariadenia, ktoré boli žalovanému poskytnuté obchodnou spoločnosťou O2 Slovakia, s.r.o., na základe uzatvorených zmlúv o poskytovaní verejných služieb a predaji telekomunikačného zariadenia. Podľa žalobkyne, predmetná pohľadávka pozostáva z neuhradených faktúr za poskytnuté verejné elektronické telekomunikačné služby a predaj telekomunikačného zariadenia a príslušenstva pohľadávky, pričom sa nejedná o obchodnoprávny nárok, ale o nárok vyplývajúci z občianskoprávneho záväzkového vzťahu obchodnej spoločnosti O2 Slovakia, s.r.o. a žalovaného, fyzickej osoby nepodnikateľa. Žalobkyňa v návrhu výslovne uviedla, že sa jedná o nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávky z 23. novembra 2021 obchodná spoločnosť O2 Slovakia, s.r.o. predmetnú pohľadávku voči žalovanému postúpila na žalobkyňu, ktorá si ju uplatnila v danom spore návrhom na vydanie platobného rozkazu. Najvyšší súd preto poznamenáva, že v procese skúmania povahy sporu nezistil takú skutočnosť, ktorá by zakladala dôvodný predpoklad, že by návrhom uplatnený nárok

vyplýval z iného ako spotrebiteľského vzťahu. Právnym základom uplatneného nároku boli zmluvy uzavreté medzi dodávateľom, podnikateľským subjektom, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a spotrebiteľom, fyzickou osobou, ktorá naopak pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti. Žalobou uplatnený nárok teda vyplýva zo spotrebiteľského vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka. Pretože sa nejedná o obchodnoprávny spor, ale o spor občianskoprávny, kauzálna príslušnosť Mestského súdu Bratislava III podľa § 22 písm. a) CSP v znení účinnom od 1. júna 2023 nie je za týchto okolností daná.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky v nadväznosti na uvedené konštatuje, že v prejednávacom občianskoprávnom spore je s účinnosťou od 1. júna 2023 v zmysle § 12 ods. 2 CSP v spojení s § 13, § 14 CSP a § 5 zákona o hlásení pobytu občanov SR súdom vecne a miestne príslušným na konanie začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 Okresný súd Pezinok, a to s ohľadom na skutočnosť, že žalovaný je fyzickou osobou s adresou trvalého pobytu v územnom obvode okresu Senec, ktorý spadá do obvodu Okresného súdu Pezinok. Keďže žalovaný má od 19. júna 2020 prihlásený trvalý pobyt v obci A. v okrese E., v súlade s § 5 zákona o hlásení pobytu občanov SR, adresa sídla obecného úradu tejto obce je adresou žalovaného na účely doručovania písomností od orgánov verejnej správy a iných štátnych orgánov, ako aj na účely zápisu do zoznamu voličov.

19. Čo sa týka otázky pôsobnosti právnych noriem upravujúcich príslušnosť súdu v Civilnom sporovom poriadku účinných od 1. júna 2023, v nadväznosti na prechodné ustanovenie § 471c CSP, najvyšší súd pre úplnosť konštatuje, že sa skúmaním danej otázky zaoberal, keďže konanie bolo začaté pred nadobudnutím účinnosti zákona 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov v znení zákona č. 398/2022 Z. z., ktorým boli s účinnosťou od 1. júna 2023 zmenené aj ustanovenia týkajúce sa príslušnosti súdov, vrátane ustanovenia určujúceho vecnú príslušnosť súdu. Dospel však k záveru, že novelizované znenie § 12 ods. 2 CSP (vecná príslušnosť súdu) sa na daný spor nevzťahuje a pre účely posúdenia a rozhodnutia prebiehajúceho sporu o príslušnosť je potrebné vo veci aplikovať odsek 1 citovaného ustanovenia, ktorého znenie nebolo novelou dotknuté, rovnako ako ním nebola dotknutá úprava § 13 a nasl. CSP, vymedzujúca spôsob určenia všeobecnej miestnej príslušnosti súdu. V danej veci preto nebolo potrebné podrobnejšie sa venovať skúmaniu nastolenej otázky, či sa novelizovaná právna úprava vecnej príslušnosti súdu má vzťahovať aj na spory začaté pred účinnosťou novely. Pre úplnosť najvyšší súd poznamenáva, že otázke intertemporality právnych noriem a okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej úpravy na konanie začaté a prebiehajúce podľa doterajších predpisov sa podrobne venoval už vo svojich skorších rozhodnutiach, napríklad v uznesení sp. zn. 1Ndob 113/2023 a sp. zn. 1Ndob 74/2023.

20. Nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením veci Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný, keďže na konanie v danom občianskoprávnom spore je vecne a miestne príslušný Okresný súd Pezinok.

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.